

שמע ישראל

”שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד” דברים ו, ד

תלמידים יקרים*,

קריאת ”שמע”, שבה אנו מקבלים עלינו עול מלכות שמים פעמיים ביום היא מצווה חשובה מאוד ויסודית במסורת ישראל.

הפסוק הראשון בפרשת קריאת שמע – ”שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד” – היה במהלך הדורות לביטוי ולסמל למסירותם של היהודים לבוראם ולאמונתם.

במשימה שלפניכם תעסקו במשמעות של קריאת ”שמע ישראל” ובמצבים שונים שבהם היא נאמרת.

*המשימה לתלמיד מנוסחת בלשון זכר, אבל היא מיועדת גם לבנים וגם לבנות.

– 1 fe

"קריאת מצ"מ החיים"

"שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד)

במעגל החיים יש זמנים ומצבים שבהם באים לידי ביטוי מצווה או מנהג הקשורים ב"שמע ישראל".

- א. בעמוד הבא מוצגים תשעה איורים. פתבו בשורה הראשונה מתחת לכל איור את זמן האירוע או את ההקשר של האיור לקריאת "שמע".
- ב. בשורה השנייה מתחת לכל איור סמנו אם קריאת שמע באירוע המתואר היא מצווה דאורייתא או מנהג.
- ג. אחרי שתשלימו את הנדרש בדף האיורים, השיבו על השאלה שלפניכם: במסורת ישראל במהלך הדורות נקבע שיש לומר "שמע ישראל" ברגעים מיוחדים (מלבד הציוויים הכתובים בתורה). מדוע לדעתכם נבחר דווקא הפסוק הזה להיאמר ברגעים האלה?

איורים

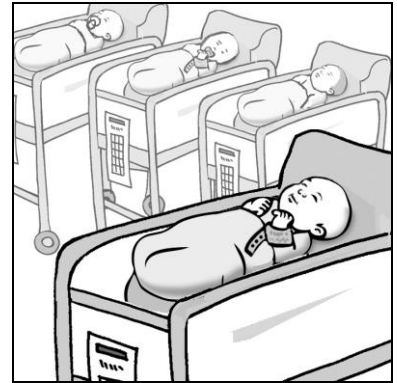
זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

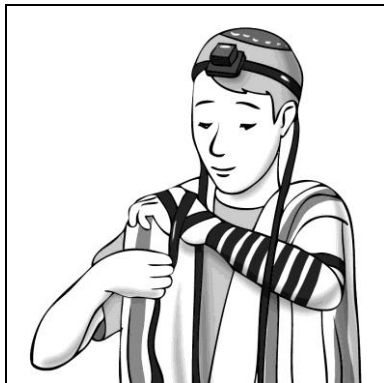
זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

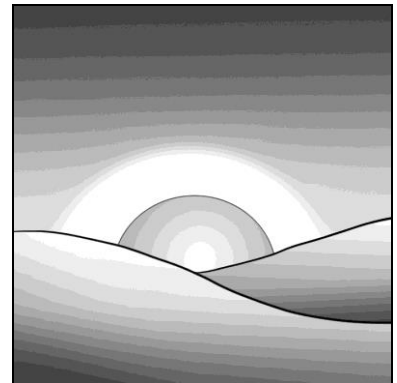
זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

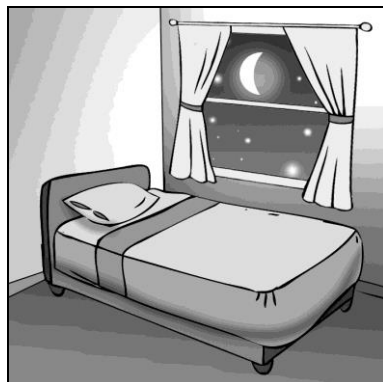
זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

זמן / הקשר:

מצווה / מנהג

– אפי 2 –

ריאיון עם בן משפחה או מכר

למדנו כי קריאת "שמע ישראל" נאמרת ברגעים מיוחדים. ראינו בן משפחה (אבא, אימא, סבא, סבתא, אח גדול, אחות גדולה, דוד, דודה) או מכר קרוב. בריאיון שאלו אותם שאלה הקשורה ליחודה של קריאת "שמע ישראל".

לפניכם שתי אפשרויות:

האפשרות הראשונה היא לבקש מהמראיין לספר סיפור אישי הנוגע לאירוע מיוחד או לזמן מיוחד, שבהם נאמרה קריאת "שמע ישראל".

האפשרות השנייה קשורה לדברים שלמדנו בפירוש רש"י לפסוק ה:

"וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לְבָבְךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ"

"בְּכָל-נַפְשְׁךָ" – בהקשר של סכנה ומסירות נפש: אפילו הוא נוטל את נפשך

"בְּכָל-מְאֹדְךָ" – בהקשר של ממון: ככל ממונך

"וּבְכָל-מְאֹדְךָ" – בהקשר של שעות קושי ומבחן: ככל מדה ומדה שמודל לך בין צמדה טובה בין צמדה פורענות

(רש"י לפס' ה')

החיים מעמידים קשיים ואתגרים בפני אדם מאמין. התורה מצווה על האדם להתגבר עליהם

ולבטא את האהבה לה' גם מול ניסיונות וקשיים.

בהקשר לכך בקשו מהמראיין שיספר לכם סיפור המבטא את האמונה שלו בזמן שהוא חווה מצב

של קושי או בזמן שעמד בפני אתגרים.

היעזרו בדף הריאיון שבעמוד הבא, וכתבו את הסיפור ששמעתם. הביאו את הדברים שכתבתם

לדיון בכיתה.

דף ריאיון

הפסוק הראשון של פרשת שמע – "שִׁמְעַיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקֵינוּ ה' אֶחָד" – היה במשך הדורות ביטוי וסמל למסירותו של היהודי לאמונתו בה'.

הפסוק השני בפרשה – "וְאֶהְבֶּתָּ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ" – מעמיק את מצוות האמונה שעה שאנו נדרשים להחזיק בה, כדברי רש"י, גם כאשר עומדים בפנינו ניסיונות וקשיים.

שמי: _____

שם המרואיין: _____

הקרבה שלו אליי: _____

לפניך השאלות שתוכל להציג למרואיין. אמור לו:

אני מבקש ממך לענות על אחת השאלות האלה (סמן את השאלה שנבחרה).

1. "האם תוכל לספר לי סיפור אישי על אירוע מיוחד או על זמן מיוחד, שבו נאמרה קריאת "שמע ישראל"? או אולי היית עד לאמירת "שמע ישראל" שהותירה בך רושם חזק?

2. "האם תוכל לספר לי סיפור המבטא את המסירות לאמונה במצב של קושי או של אתגר, לאור ביאורי רש"י שהובאו לעיל לפסוק "וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ"?

afe 3 –

יצירת סמל או כרזה או תמונה

לשלב זה שני חלקים: הכנת יצירה (עיצוב סמל או כרזה) והסבר כתוב.

א. הכנת היצירה

בלימוד בפסוקים ניסינו להבין לעומק את המשמעות של "שמע ישראל" במסורת ישראל. כעת עליכם להכין סמל שיבטא את המשמעות הזו בעיניכם. קשרו בין הרעיון והסמל ובין המילים והתכנים מתוך הפסוקים. אפשר גם לעצב את הסמל, הכרזה או האיור במחשב. עוד אפשרות היא להוסיף כותרת או סיסמה תמציתית, שתבטא את הרעיון שלכם במילים.

ב. הסבר היצירה במילים

הוסיפו הסבר מילולי ליצירה שלכם. ההסבר חשוב, שכן הוא ילווה את היצירה שהכנתם ויהיה חלק בלתי נפרד ממנה. כתבו בדף שיצורף למשימה: מהו הרעיון העומד מאחורי הסמל? מדוע בחרתם להביע את הרעיון דווקא בדרך זו? על אילו מילים מהפסוקים התבססתם? התכווננו להציג את היצירה שלכם בפני תלמידי הכיתה. שימו לב לכך שההסבר שלכם יהיה קשור לסמל שיצרתם.

בזמן העבודה חשבו והציבו לנגד עיניכם את הדברים האלה:

1. מילים מתוך הפסוקים (כגון "שמע ישראל", "ואהבת" "והיו הדברים האלה על...");
2. מושגים וערכים שלמדתם מתוך הפרשה (כגון אהבה, מסירות, קיום מצוות, "בכל לבבך", "בכל נפשך" ו"בכל מאודך") או מתוך הסיפורים ששמעתם מבני המשפחה ומחבריכם לכיתה;
3. מצוות הקשורות בפרשת "שמע" (כגון "ודיברת בס", על מזוזות ביתך").